

Retningslinjer for tilbydere av høyhastighetskurs

Alle kurstilbydere som ønsker å avholde høyhastighetskurs skal være godkjent av Sjøfartsdirektorat før kurs kan gjennomføres. Kravene for å bli tilbyder av høyhastighetskurs, samt krav til instruktør, er fastsatt i forskrift 3. mars 2009 nr. 259 om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt og emneplan for høyhastighetsbevis. Kravene er videre definert i retningslinjene.

Innholdsfortegnelse

1.	Krav til tilbyder av høyhastighetskurs.....	4
1.1.	Felles krav	4
1.2.	Krav til tilbyder av teoretisk del	4
1.2.1	Spesifikke krav til nettkurs	5
1.2.2	Spesifikke krav til digital klasseromsundervisning.....	5
1.3.	Krav til tilbyder av praktisk del.....	5
1.3.1	Spesifikke krav til fartøy.....	6
1.3.2.	Spesifikke krav til øvelsesområde	7
1.4.	Krav til tilbyder av teoretisk prøve.....	8
2.	Krav til instruktør på høyhastighetskurs	8
2.1	Instruktør på praktisk del.....	8
2.1.1.	Praktisk del for båt	8
2.1.2.	Praktisk del for vannscooter	8
2.2.	Instruktør på teoretisk del	9
2.3.	Relevant erfaring.....	9
3.	Søknadsprosess.....	9
4	Minimumskrav til kvalitets- og sikkerhetsstyringssystem	10
4.1	DEFINISJONER	10
4.2	GENERELLE KRAV	11
4.2.1	Kvalitetshåndbok	11
4.2.2	Kvalitetspolitikk og kvalitetsmål	11
4.2.3	Beskrivelse av virksomheten, ansvar og myndighet	11
4.2.4	Dokumentkontroll.....	11
4.2.5	Internrevisjon.....	12
4.2.6	Ledelsens gjennomgang.....	12
4.2.7	Overvåkning og måling.....	12
4.2.8	Klagebehandling.....	12
4.2.9	Avviksbehandling og korrigerende tiltak	12
4.2.10	Samarbeidsavtaler	13
4.3	KURSSPESIFIKKE KRAV.....	13
4.3.1	Instruktør	13
4.3.2	Fartøy, sikkerhetsutstyr, læremidler og vedlikehold	13

4.3.3	Øvelsesområde for praktisk del	13
4.3.4	Beskrivelse av risikofaktorer	13
4.3.5	Opptak av kursdeltakere	13
4.3.6	Registrering	14
4.3.7	Teoretisk del.....	14
4.3.8	Teoretisk prøve	14
4.3.9	Praktisk del.....	14
4.3.10	Rapportering	15

Endringslogg

Versjon 1: Diverse endringer

Versjon 1.1: Endringer i punkt 1.1, 1.3.2 og innledningsteksten i vedlegget. Publisert 18.11.2022.

Versjon 1.2: Presisering av krav til følgefartøy lagt til som et vedlegg. Publisert 14.06.2023.

Versjon 1.3: En del større endringer etter revisjon av retningslinjer. Endringene er markert i rødt.
Publisert 10.06.2024.

1. Krav til tilbyder av høyhastighetskurs

1.1. Felles krav

Felles krav til kurstilbyder, uavhengig av hvilken del av kurset man skal holde:

- tilbyder skal, etter skriftlig søknad, være godkjent av Sjøfartsdirektoratet
- tilbyder må være registrert i Brønnøysundregistrene og ha et organisasjonsnummer.
- tilbyder må etablere, gjennomføre og videreutvikle et dokumenterbart kvalitets- og sikkerhetsstyringssystem som til enhver tid skal være oppdatert (se vedlegg). Vesentlige endringer i systemene skal rapporteres inn til Sjøfartsdirektoratet.
- tilbyder skal utarbeide og tilby kurs i henhold til emneplanen for høyhastighetskurs.
- tilbyder må være klar for revisjon fra Sjøfartsdirektoratet på kort varsel.
- Kurstilbyder skal rapportere til Sjøfartsdirektoratet personopplysninger på kursdeltakere som har fullført høyhastighetskurs. Rapporteringen kan gjøres enten manuelt ved at man logger seg inn og legger inn hver enkelt registrering, alternativt kan man koble seg opp til vårt system via API slik at registreringen går automatisk (krever noe IT-utvikling). Dere finner mer informasjon om dette her: [Registrering av sjøfolk sine kvalifikasjoner - Sjøfartsdirektoratet](#).

Bruk følgende koder når dere skal søke etter høyhastighetskurset:

- Kode **HSCLC** for teoretisk høyhastighetskurs for fritidsbåt og vannscooter
- Kode **PPTLC** for praktisk høyhastighetskurs for fritidsbåt
- Kode **PTWS** for praktisk høyhastighetskurs for vannscooter

OBS: Dere må tildele dere selv rollen som «samferdsel» i Altinn om innrapporteringen skal fungere.

Det er mulig å bli godkjent som tilbyder av både teoretisk og praktisk del, eller bare for praktisk del. Det vil ikke være mulig å bli godkjent for å kun tilby teoretisk del.

1.2. Krav til tilbyder av teoretisk del

- Den teoretiske delen kan gjennomføres som klasseromsundervisning (fysisk eller digitalt) eller nettkurs (e-læring, ordinært nettkurs etc.).
- Den teoretiske delen skal alltid avholdes før praktisk del.
- Den teoretiske delen skal gjennomføres i henhold til emneplanen.
- Klasseromsundervisning (fysisk eller digitalt) skal ha varighet på minimum seks (6) undervisningstimer (à 45 min).
- Det skal legges til rette for gode læringsforhold med innlagte pauser og tid til refleksjon.
- **Den teoretiske delen er obligatorisk. Det vil si at nettkurset eller klasseromskurset skal gjennomføres i sin helhet.**
- Innhold og kursmateriell i den teoretiske delen, uavhengig av om det er klasseromsundervisning eller nettkurs, skal utarbeides i samarbeid med instruktør som oppfyller kravene til å være instruktør for teoretisk del.

- Den teoretiske delen avsluttes med en teoretisk prøve.

1.2.1 Spesifikke krav til nettkurs

- Nettkurset skal være lagt opp på en slik måte at det dekker emneplanens målsetninger og kompetansenivået i hvert emne.
- Nettkurset skal ha klare instruksjoner slik at kursdeltakerne enkelt forstår hvordan kurset fungerer. Kursdeltakerne skal motta detaljert informasjon om kursopplegget ved påmelding.
- For å ta hensyn til at kursdeltakere tilegner seg kunnskap i ulikt tempo er det viktig at kurstilbydere sikrer at det blir satt av tilstrekkelig tid til læring i nettkurset før kursdeltakerne gjennomfører den teoretiske prøven.
- Nettkurset skal ha som hensikt å gi kursdeltakerne best mulig læringsutbytte. Nettkurset skal bestå av en kombinasjon av ulike medieelementer, slik som for eksempel bilde, video, lyd og tekst. Videopresentasjoner skal være tekstet.
- Det må sikres at kursdeltakerne jobber seg gjennom hele nettkurset, for eksempel ved at det stilles kontrollspørsmål etter hvert emne.
- Etter endt nettkurs skal hver kursdeltaker gjennomføre en evaluering av kurset.
- Kurstilbyderne må implementere nettkurset i sitt kvalitetssystem (se vedlegg)

1.2.2 Spesifikke krav til digital klasseromsundervisning

- Maksimum 20 deltakere for å sikre mulighet for dialog mellom instruktør og kursdeltaker.
- Undervisningen må gis via kommunikasjonskanaler som tillater toveiskommunikasjon med video og god lyd, slik at oppmøte kan likestilles med fysisk oppmøte. (Skype, Teams eller lignende)

1.3. Krav til tilbyder av praktisk del

- Den praktiske delen skal gjennomføres og ha varighet i henhold til emneplanen (se vedlegg i emneplanen).
- Den praktiske delen har obligatorisk oppmøte.
- Kursdeltakerne skal motta detaljert informasjon om praktisk del ved påmelding.
- Instruktør kan, i særlige tilfeller, avbryte gjennomføring praktisk del dersom instruktør mener at det ikke er sikkerhetsmessig forsvarlig at kursdeltaker gjennomfører praktisk del.
- Innhold og kursmateriell i den praktiske delen (båt og/eller vannscooter) skal utarbeides i samarbeid med instruktør som oppfyller kravene til å være instruktør på praktisk del for den aktuelle fartøystypen.
- Den praktiske delen skal gjennomføres med følgende begrensninger på antall kursdeltakere:
 - maksimum fem kursdeltakere pr. båt på den praktiske delen for båt

- o maksimum fem kursdeltakere pr. instruktør på den praktiske delen for vannscooter

1.3.1 Spesifikke krav til fartøy

Fritidsbåt:

- Båten som benyttes til høyhastighetsopplæring, skal være konstruert og utstyrt i henhold til kapittel 3, 4 og 5 i forskrift 14. januar 2020 nr. 63 om fartøy under 24 m som fører 12 eller færre passasjerer.
- Personer som oppholder seg utendørs om bord i fartøy som benyttes i opplæring skal ha på seg egnet flyteutstyr som er CE-merket i henhold til forskrift 22. juni 2018 nr. 1019 om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU).
- Fartøyet som benyttes til høyhastighetsopplæring skal være egnet for dette formålet. Fartøyet skal kunne oppnå en hastighet og akselerasjon som gjør at den praktiske delen kan gjennomføres i henhold til emneplanen. Det vil si at fartøyet har et fartspotensiale som minimum samsvarer med 50 knopsgrensen.
- **Fartøy med overbygg kan benyttes dersom båten er egnet. Det anbefales en risikovurdering knyttet til vestbruk innendørs ved bruk av slike fartøy.**
- Sjøfartsdirektoratet anbefaler på det sterkeste at kurstilbyder har ansvarsforsikring på sine fartøy.

Vannscooter:

- Vannscooter som benyttes til høyhastighetsopplæring skal være CE-merket i henhold til forskrift 15. januar 2016 nr. 35 om produksjon og omsetning av fritidsfartøy og vannscootere mv.
- Personer som oppholder seg utendørs om bord i fartøy som benyttes i opplæring skal ha på seg egnet flyteutstyr som er CE-merket i henhold til forskrift 22. juni 2018 nr. 1019 om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU). På grunn av stor risiko for å ramle av vannscooteren eller sammenstøt med styret, er det viktig at flyteutstyret har en form for polstring, spesielt i brystregionen.
- På vannscooter skal alle ha på seg:
 - o Egnet hjelm som er CE-merket i henhold til forskrift 22. juni 2018 nr. 1019 om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU)
 - o Egnet bekledning.
- Fartøyet skal være kunne oppnå en hastighet og akselerasjon som gjør at den praktiske delen kan gjennomføres i henhold til emneplanen.
- Det anbefales at kurstilbyder har tilgjengelig minst én vannscooter som er utstyrt med off throttle-styring, dette for å kunne gjennomføre den praktiske delen på best mulig måte.

- Kurstilbyder kan tillate at kursdeltakerne benytter sine egne vannscootere så lenge disse fartøyene oppfyller kravene.
- Sjøfartsdirektoratet anbefaler på det sterkeste at kurstilbyder forsikrer seg om at alle fartøy som benyttes i høyhastighetskurset har ansvarsforsikring.
- Det stilles krav til VHF/SRC-sertifikat hos alle som skal betjene VHF-radio.

Følgefartøy:

- Ved gjennomføring av praktisk del med vannscooter skal det benyttes et dedikert følgefartøy som er konstruert i henhold til § 9 i forskrift 14. januar 2020 nr. 63 om fartøy under 24 m som fører 12 eller færre passasjerer og være utstyrt med radiokommunikasjon (VHF) og førstehjelpsutstyr. Følgefartøyet skal ha mulighet for å redde personer opp fra vannet.
- Med «dedikert følgefartøy» menes et fartøy i tillegg til instruktørens og kursdeltakernes fartøy. Fartøyet skal ha som hovedoppgave å være beredskap dersom uønskede hendelser inntreffer. Det vil si at det minimum må være to personer på jobb når kurs arrangeres, en instruktør og en fører av følgefartøyet. Kursdeltakere kan ikke regnes som ansvarlige for følgefartøyet.
- **Unntaket om følgefartøy er ved kursgjennomførrelser med bare én kursdeltaker. Ved slike tilfeller vil det ikke være behov for et følgefartøy, men instruktørens vannscooter må følge krav som samsvarer med et følgefartøy.**
- **Et følgefartøy kan være en båt eller en vannscooter, så lenge fartøyet følger øvrige krav. Det vil blant annet si at følgefartøyet skal ha mulighet for å redde personer opp fra vannet, noe mange vannscootere ikke vil være egnet til på grunn av størrelse, utstyr eller stabilitet. Kurstilbyder må selv evaluere om følgefartøyet er egnet ut fra kravene som er beskrevet.**
- Retningslinjene tillater maksimalt 5 kursdeltakere per instruktør. Dersom en tilbyder arrangerer praktisk del for en større gruppe, for eksempel 10 deltakere med to instruktører, vil det være tilstrekkelig å ha ett dedikert følgefartøy til denne gruppen (i tillegg til instruktørens fartøy). Dette forutsetter at kursgjennomføringen er i samme område for alle deltakerne.

1.3.2. Spesifikke krav til øvelsesområde

- Kurstilbyder skal forsikre seg at øvelsesområdet er egnet for å gjennomføre praktisk del. Det vil blant annet si:
 - Vær oppmerksom på lokale fartsbegrensninger. Båtfart-appen til Kystverket er et nyttig verktøy for å få oversikt.
 - Unngå å være til bry for andre (hyttefolk, badende, andre båter osv.). Velg øvelsesområder som ikke sjenerer.
 - Om mulig, gjerne ha samarbeid med andre kurstilbydere om å bruke felles øvelsesområde.

- Kurstilbyder må, om aktuelt, innhente godkjenning fra relevante myndigheter før praktisk del gjennomføres. Vær obs på at Kystverket er ansvarlig myndighet for hoved- og bileder.
- Fartøyene som benyttes under gjennomføringen av den praktiske delen skal overholde sjøveisreglene som gjelder for fritidsfartøy av tilsvarende størrelse, selv om selve kursvirksomheten er næringsvirksomhet. Dette er blant annet for å sikre at kursdeltakerne skal få en realistisk opplæring i å føre fritidsfartøy som krever høyhastighetsbevis, under de samme forutsetningene som gjelder for fritidsfartøy.

1.4. Krav til tilbyder av teoretisk prøve

- prøven skal gjennomføres i henhold til emneplanen
- prøven skal som hovedregel gjennomføres etter den teoretiske delen
- tilbyder av den teoretiske delen er ansvarlig for å tilby prøven.
- Prøven skal utarbeides i samarbeid med instruktør som oppfyller kravene til å være instruktør for teoretisk del.

2. Krav til instruktør på høyhastighetskurs

Ansvaret for å sikre at instruktører på høyhastighetskurs oppfyller kravene ligger hos hver enkelt kurstilbyder. En slik kvalitetssikring skal implementeres i kurstilbyders kvalitetssystem (se vedlegg). Det er derfor ikke nødvendig at hver enkelt instruktør skal godkjennes av Sjøfartsdirektoratet.

2.1 Instruktør på praktisk del

Høyhastighetskursets praktiske del skiller mellom fritidsbåt og vannscooter, og det stilles derfor ulike krav til instruktør avhengig om hvilket fartøy det skal instrueres i.

2.1.1. Praktisk del for båt

Instruktør for båt skal minimum ha:

- fritidsskippercertifikat eller et høyere gyldig STCW-sertifikat
- gyldig [helseerklæring for fritidsskippercertifikat](#) som ikke er eldre enn to år
- gyldig [sikkerhetsopplæringskurs for sjøfolk på mindre skip](#)
- relevant erfaring med hurtiggående fartøytype det skal undervises i
- gjennomført instruktørkurs i henhold til retningslinjer fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Aldersgrensen for å gjennomføre instruktørkurs er 20 år.

2.1.2. Praktisk del for vannscooter

Instruktør for vannscooter skal minimum ha:

- båtførerbevis eller et høyere sertifikat
- gyldig [helseerklæring for fritidsskippercertifikat](#) som ikke er eldre enn to år

- kurs i førstehjelp på minimumsnivå med del om førstehjelp i [sikkerhetsopplæringskurs for sjøfolk på mindre skip](#).
- relevant erfaring med hurtiggående fartøytype det skal undervises i
- gjennomført instruktørkurs i henhold til retningslinjer fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Aldersgrensen for å gjennomføre instruktørkurset er 20 år.
- **VHF-sertifikat (SRC) eller høyere (for å kunne kommunisere med fører av følgefartøy).**

2.2. Instruktør på teoretisk del

Instruktør av teoretisk del må i likhet med instruktør av praktisk del ha bred kompetanse og erfaring. Instruktør for teoretisk del må derfor som minimum oppfylle følgende kriterier:

- fritidsskipersertifikat eller et høyere gyldig STCW-sertifikat
- relevant erfaring med hurtiggående fartøy
- gjennomført teoretisk del av instruktørkurs i henhold til retningslinjer fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Aldersgrensen for å gjennomføre instruktørkurset er 20 år.

2.3. Relevant erfaring

Instruktør på praktisk del for fritidsbåt og vannscooter må kunne dokumentere erfaring og kompetanse med kjøring av fartøystypen de skal være instruktør for. Erfaring og kompetanse må bekreftes av bedrift, organisasjon, forening, eller lignende innen maritim næring. Privat bruk av fritidsbåt eller vannscooter regnes ikke i utgangspunktet som relevant erfaring. Det er kurstilbyders ansvar å forsikre seg at instruktør er kvalifisert til å gjennomføre høyhastighetskurset på en sikker og profesjonell måte.

3. Søknadsprosess

Alle kurstilbydere som ønsker å avholde høyhastighetskurs skal være godkjent av Sjøfartsdirektoratet før kurs kan gjennomføres. Søknaden skal inneholde:

1. Søknadsbrev (hvem, hva og hvor)
2. Kurstilbyders kvalitetssystem
3. Kurstilbyders sikkerhetsstyringssystem

Sjøfartsdirektoratet vil i godkjennelsesprosessen legge vekt på at søker har satt seg inn i og forstått kravene som stilles for å kunne tilby høyhastighetskurs, og at både kvalitets- og sikkerhetsstyringssystemet er godt opparbeidet.

Søknaden skal sendes til post@mdir.no og merkes med «Søknad om å bli tilbyder av høyhastighetskurs».

4 Minimumskrav til kvalitets- og sikkerhetsstyringssystem

Alle virksomheter som ønsker å avholde høyhastighetskurs skal være godkjent av Sjøfartsdirektoratet før kurs kan gjennomføres. En del av godkjenningen innebærer opprettelse av et kvalitets- og sikkerhetsstyringssystem for å bidra til at kursene holder tilstrekkelig standard.

Krav til kvalitets- og sikkerhetsstyringssystem er hjemlet i §§ 17d og 17h i [Forskrift om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt - Lovdata](#).

Det er opp til virksomheten hvordan kvalitets- og sikkerhetsstyringssystemet bygges, men må som et minimum inneholde punktene under.

Systemet skal til enhver tid være oppdatert, og ved vesentlige endringer skal det rapporteres inn til Sjøfartsdirektoratet. Virksomheten må kunne være klar for revisjon fra Sjøfartsdirektoratet på kort varsel.

4.1 DEFINISJONER

- **Kvalitetssystem:** Et overordnet virkemiddel for å identifisere avvik, endringer og feil i virksomheten, og for å oppnå ønsket kvalitet i driften.
- **Sikkerhetsstyringssystem:** Systematisk fremgangsmåte for å vurdere risiko og følge opp daglige kontrollrutiner, med mål om å sikre sikkerheten til sjøs, hindre personskader eller tap av menneskeliv, unngå skade på miljøet, særlig havmiljøet, og på materielle verdier.
- **Kvalitetshåndbok:** En samlet oversikt over overordnede krav og føringer for utførelse av høyhastighetskurs, som sikrer overholdelse av lover, regler og retningslinjer, og fungerer som et praktisk verktøy for ansatte.
- **Kvalitetspolitikk:** Beskriver hvordan virksomheten organiserer kvalitetsstyring, formulert kort og konsist, rettet mot ansatte, underleverandører og kunder.
- **Kvalitetsmål:** Spesifikke, målbare og realistiske mål basert på kvalitetspolitikken, for å sikre kontinuerlig opprettholdelse og forbedring av kvaliteten.
- **Internrevisjon:** Kontrollerer at organisasjonens systemer fungerer som tiltenkt, identifiserer risikoer, avvik og forbedringsmuligheter, og vurderer overholdelse av interne rutiner og eksterne regelverk.
- **Ledelsens gjennomgang:** Vurderer organisasjonens overordnede ytelse og effektivitet, og bestemmer nødvendige endringer eller forbedringer i strategier, mål og ressurser.
- **Avvik:** En situasjon der en rutine eller tjeneste ikke oppfyller fastsatte krav eller forventninger, og som kan påvirke kvaliteten, sikkerheten eller effektiviteten negativt.
- **Rutine:** En dokumentert prosess eller arbeidsinstruksjon som beskriver hvordan spesifikke oppgaver skal utføres. Hensikten er å sikre konsistens, kvalitet og overholdelse av standarder og retningslinjer. Alle rutiner skal opprettes i henhold til 4.2.4 Dokumentkontroll.

4.2 GENERELLE KRAV

4.2.1 Kvalitetshåndbok

Virksomheten skal utarbeide og oppdatere en kvalitetshåndbok som styrer kvalitet og rutiner i arbeidet. Håndboken skal være et hjelpemiddel for ansatte og sikre lik behandling.

Alle styrende dokumenter skal nummereres i henhold til 2.3.4 dokumentkontroll.

Ta utgangspunkt i Minimumskrav til kvalitets- og sikkerhetsstyringssystem for å lage kvalitetshåndboken. Håndboken kan bygges opp punktvis og med tilsvarende rekkefølge.

4.2.2 Kvalitetspolitikk og kvalitetsmål

Virksomheten skal beskrive sin kvalitetspolitikk. Kvalitetspolitikken skal fortelle medarbeidere og kunder hvordan virksomheten organiserer arbeidet. Kvalitetspolitikken skal passe med virksomhetens kvalitetsmål og være kommunisert og forstått av alle ansatte.

Virksomheten skal beskrive sine kvalitetsmål. De må være målbare og forenlige med kvalitetspolitikken, og kommunisert og forstått av alle ansatte.

4.2.3 Beskrivelse av virksomheten, ansvar og myndighet

Virksomheten skal utarbeide en Kvalitetshåndbok. Den skal inneholde beskrivelse av:

- Organisasjonen, eventuelt organisasjonskart
- Stillingsbeskrivelser
- Opplisting av kurs som tilbys
- Kursansvarlig og stedfortreder
- Instruktører (Kopi av dokumentasjon i henhold til instruktørkrav 2.1 og 2.2 i retningslinjene)
- Besøksadresse og undervisningslokaler for kursene, eventuelt omreisende kurstilbud.

Når ingen faste lokaler brukes, vises besøksadressen på oversikten over godkjente virksomheter på www.sdir.no.

4.2.4 Dokumentkontroll

Virksomheten skal ha kontroll med dokumenter. Lag en rutine for hvordan virksomheten:

A. Oppretter et dokument:

- På standard dokumentmal som skal inneholde:
 - Innholdsfortegnelse
 - Sidetallshenvisning
 - henvisning til nummererte vedlegg
 - dokumentnummer
 - revisjonsnummer
 - dato for siste revisjon

B. Arkiverer/lagrer dokumenter:

- Beskrivelse av arkiveringsmetoder, f.eks. på harddisk, mappestruktur eller i sky.

C. Reviderer dokumenter:

- Beskrivelse av hvordan dokumenter oppdateres eller fjernes/merkes som utgått.

Bekreftelse på gjennomført kurs skal oppbevares i minimum 10 år, annen dokumentasjon i 5 år.

Alle rutiner skal opprettes i henhold til 2.3.4 dokumentkontroll.

4.2.5 Internrevisjon

Virksomheten skal gjennomføre internrevisjoner.

Lag en rutine på hvordan virksomheten skal gjennomføre internrevisjoner årlig, for å sikre at kvalitetshåndboken er oppdatert og følges.

Ved endringer i driften skal kvalitetshåndboken alltid oppdateres. Store endringer rapporteres til Sjøfartsdirektoratet.

4.2.6 Ledelsens gjennomgang

Virksomheten skal gjennomføre ledelsens gjennomgang årlig for å avdekke om driften er i henhold til virksomhetens overordnede mål.

Lag en rutine på hvordan virksomheten skal gjennomføre ledelsens gjennomgang.

4.2.7 Overvåkning og måling

Virksomheten skal utarbeide et evalueringsskjema med hensikt i å få kursdeltakere til å vurdere kvaliteten på kurs og avsluttende prøver.

Lag en rutine for hvordan virksomheten skal kontinuerlig evaluere sin egen virksomhet.

Evalueringen bør gjøres umiddelbart etter endt kurs for høyest mulig svarprosent.

4.2.8 Klagebehandling

Kursdeltakeren skal informeres om klageadgang, klagefrist og klageinstans (Sjøfartsdirektoratet som 2. klageinstans). Informasjon om klageadgang skal være lett tilgjengelig, f.eks. på hjemmesiden.

Virksomheten skal lage en rutine for klagebehandling.

4.2.9 Avviksbehandling og korrigerende tiltak

Virksomheten skal lage en rutine hvordan avvik behandles. Avvik skal registreres og det skal utarbeides tiltak.

Eksempel:

- a) Hva har skjedd: Brannslukkingsapparat har gått ut på dato.*
- b) Hvorfor har det skjedd: Rutiner for kontroll og vedlikehold av sikkerhetsutstyr var ikke gode nok.*
- c) Tiltak: Brannslukkingsapparatet er erstattet og rutinene oppdatert.*

4.2.10 Samarbeidsavtaler

Virksomheten skal lagre samarbeidsavtaler i henhold til 2.3.4 dokumentkontroll.

Avtalene skal arkiveres i minst 5 år etter endt avtaleforhold.

Eksempler på samarbeidsavtaler skal for eksempel være leie av lokale, fartøy eller instruktør.

4.3 KURSSPESIFIKKE KRAV

4.3.1 Instruktør

Beskriv nødvendig kompetanse for instruktører og annet personell involvert i kursene i henhold til instruktørkrav 2.1 og 2.2 i retningslinjene.

En oversikt over alle instruktører skal listes opp under 4.2.3 Beskrivelse av virksomheten, ansvar og myndighet.

4.3.2 Fartøy, sikkerhetsutstyr, læremidler og vedlikehold

Beskriv de ulike fartøyene som blir brukt i praktisk del (båt, vannscooter og følgefartøy).

Hvis kursdeltakeren bruker eget fartøy, skal det oppfylle virksomhetens krav.

List opp fartøy, sikkerhetsutstyr og læremidler med tekniske spesifikasjoner, operasjonelle begrensninger, personkapasitet, rutiner for følgefartøy og vedlikehold.

Informasjon om brukte fartøy skal arkiveres i 5 år.

4.3.3 Øvelsesområde for praktisk del

Beskriv plasseringen av øvelsesområdet.

Ved kurs i områder med høy trafikk tetthet må det søkes om tillatelse fra Kystverket. For kurs i mindre trafikkerte områder ta kontakt med lokalt havnevesen, politi og sjøtrafikksentralen før kursstart.

4.3.4 Beskrivelse av risikofaktorer

Kartlegg risikofaktorer som kan oppstå for besetningen og passasjerene, når fartøyet er underveis eller ved bruk av utstyr om bord, samt tiltak for å unngå uønskede hendelser.

Lag risikovurdering for risikofaktorene som er kartlagt.

4.3.5 Opptak av kursdeltakere

Definer maksimum antall kursdeltakere per klasseromskurs og/eller praktiske kurs. Antall kursdeltakere må være tilpasset kapasiteten til lokalet og følge kravene i 1.3 krav til tilbyder av praktisk del i retningslinjene.

Lag en rutine for opptak, som skal inkludere:

- Registrering av deltakere
- Sjekk av minimumsalder og rett til å føre båtførerbevispliktig fritidsfartøy
- Utsending av påmeldingsbrev med kursinformasjon og pensum

- Før praktisk del: Sjekk at deltakerne har gjennomført teoretisk del

4.3.6 Registrering

Virksomheten skal registrere hvert kurs som avholdes, med opplysninger om:

- tid og sted
- type kurs (teoretisk del, praktisk del og teoretisk prøve)
- fartøy brukt i undervisning
- instruktører
- kursdeltakere
 - navn
 - fødsels- og personnummer
 - rett til å føre båtførerbevispliktig fritidsfartøy
 - kursstatus (gjennomført teorikurs, praktisk del vannscooter/fritidsfartøy)
 - prøveresultat (bestått/ikke bestått teoretisk prøve, -praktisk del vannscooter/fritidsfartøy)
- oppmøte
- avvik og klager

Registreringene skal være tilgjengelig ved tilsyn fra Sjøfartsdirektoratet.

Personopplysninger (lagres i henhold til personopplysningsloven og forskrift om behandling av personopplysninger) [Lov om behandling av personopplysninger \(personopplysningsloven\) - Lovdata](#)
[Forskrift om behandling av personopplysninger - Lovdata](#)

4.3.7 Teoretisk del

Undervisningsformen skal beskrives (klasseromsundervisning eller nettkurs). Utarbeid en kurs- og undervisningsplan i samarbeid med godkjent instruktør. Undervisningsplanen må oppfylle emneplanens minimumstimer.

4.3.8 Teoretisk prøve

Det skal utarbeides en teoretisk prøve i samarbeid med en godkjent instruktør. Prøven skal utformes i henhold til punkt 1.3.2 i emneplanen.

Prøvesett skal arkiveres i 5 år, og prøveresultater skal arkiveres i 10 år.

4.3.9 Praktisk del

Beskriv den praktiske delen av undervisningen (for eksempel fritidsbåt og/eller vannscooter).

Det skal utarbeides:

- Rutiner for seilasplanlegging.
- Rutiner for bruk av følgefartøy, inkludert kommunikasjon mellom fartøyene.
- Rutiner for vedlikehold av fartøy og utstyr.
- Beredskapsplaner for ulike nødssituasjoner og rutiner for nød-øvelser.

4.3.10 Rapportering

Det skal rapporteres til Sjøfartsdirektoratet.

4.3.10.1 Rapportering etter gjennomført kurs

Etter hvert gjennomførte kurs skal virksomheten rapportere personopplysninger til Sjøfartsdirektoratet for kursdeltakere som har gjennomført teoretisk del, bestått teoretisk prøve og gjennomført praktisk del.

Lag en rutine for innrapportering etter endt kurs.

4.3.10.2 Rapportering av ulykker og nestenulykker

Alle alvorlige ulykker skal meldes muntlig til Sjøfartsdirektoratet så snart som mulig på vakttelefon: 52 74 50 00. Deretter skal de rapporteres inn skriftlig gjennom [skjema](#).

Alle ulykker og nestenulykker (uønskede hendelser) skal rapporteres skriftlig til Sjøfartsdirektoratet innen 72 timer.

[Her](#) finnes en gjennomgang av hva og når man skal rapportere inn ulykker.

[Her](#) finnes skjema for innmelding av ulykker og nestenulykker.

Lag en rutine for rapportering av ulykker og nestenulykker.